

دفع تهدید- خلق فرصت با حکمرانی در فضای مجازی

تاکید رهبر انقلاب بر اعمال حاکمیت و قانون در فضای مجازی برگرفته از نگاهی عمیق به فرصت‌ها و تهدیدات و اجتناب از عقب‌ماندگی‌ها در این عرصه است

حکمرانی در فضای مجازی کليدواژه پرتکرار این روزهاست. توالی مکرر اتفاقات چند ماه اخیر در جهان باعث شده ضرورت این موقعیت در زمانه کنونی بیشتر به چشم بیاید. گرچه در ایران این موضوع همواره مورد چالش بوده و رد آن را می‌توان بارها در توصیه‌های رهبر انقلاب هم به چشم دید اما آنچه پرواضح است این‌که به نظر می‌رسد سیاست‌های حکمرانی در فضای مجازی ایران آن طور که باید جدی گرفته نشده. در تاکید اهمیت این موضوع همین بس که بدانییم رهبر معظم انقلاب اسلامی، در اولین دیدار هیأت وزیران دولت چهاردهم، ۱۳ نکته را خطاب به آنان مطرح و مطالبه کردند که موضوع «حاکمیت و حکمرانی در فضای مجازی» از چنان اهمیتی برخوردار است که یکی از این نکات بود. نهادای

این فضا مجازی نیست

به دنبال گسترش فضای مجازی در جهان و تأثیرات متنوع و دامنه‌دار آن بر زندگی شخصی و اجتماعی افراد، بحث‌های زیاد و داغی درباره نحوه تعامل بااین فضا در گوشه‌وکنار جهان شکل گرفت. عده‌ای معتقد بودند از آنجاکه این فضای فیزیکی نبوده و محدود به مرزها نیست، قواعد و چهارچوب‌های مرسوم درباره آن صدق نمی‌کند. برخی نیز مدعی بودند که فضای مجازی، همان‌گونه که از نامش پیداست، فضایی مجازی و غیرواقعی است و همین‌که واقعیت ندارد، تکلیف‌ان نیز روشن است. اما آیا به راستی این فضا مجازی است؟ سنجش این ادعا کار چندان سختی نیست و به تخصص آنچنانی نیاز ندارد. امروزه بسیاری از روابط، تبادلات، مشاغل و امثالهم، متکی به فضای مجازی هستند و کمتر کسی است که در زندگی روزمره خود با این فضا سروکار نداشته باشد؛ از تاکسی‌های اینترنتی گرفته تا امور بانکی و مالی و آموزش‌های رسمی و غیررسمی، کسب وکارهای آنلاین و پیگیری امور اداری و... همه در این بستر فعالیت می‌کنند. در چنین وضعیتی که هر روز نیز وابستگی جوامع به فضای مجازی بیشتر و عمیق‌تر می‌شود، آیا به راستی می‌توان ادعا کرد که این فضا مجازی و غیرواقعی است؟

مصادق بارز حقوق عمومی

قانونمندسازی این فضا، از جهات مختلف، مهم و ضروری است. منفعت و صلاح مردم یکی از جنبه‌های اصلی این ضرورت است. رهبر معظم انقلاب اسلامی، در اولین دیدار هیأت وزیران دولت چهاردهم، در این رابطه فرمودند: «یکی از حقوق عمومی مردم همین است که امنیت روانی داشته باشند. امنیت روانی یعنی چه؟ یعنی هر روز یک شایعه‌ای، یک دروغی، یک حرف هراس افکننده‌ای در ذهن‌ها پخش نشود. حالا تا دیروز فقط روزنامه‌ها بودند که این کارها را می‌کردند، حالا فضای مجازی هم اضافه شده است. هرچند وقت یا چند روز یک بار، گاهی چند ساعت یک بار یک شایعه‌ای، یک دروغی، یک حرفی را یک آدم مشخص یا نامشخصی در فضای مجازی منتشر می‌کند، مردم را نگران می‌کند، ذهن مردم را خراب

می‌کند، یک دروغی را مطرح می‌کند، شایع می‌کند، خب، این‌گونه امنیت روانی مردم از بین می‌رود. یکی از وظایف قوه قضاییه برخورد با این مسأله است. البته اینجا هم من شنیدم بعضی گفتند که قانون نداریم! اولای می‌شود از همین قوانین موجود استفاده کرد و حکم این را فهیمد! اگر قانون هم ندارید، سریع قانون تهیه کنید. اینجا چیزهای مهمی است.»

حکمرانی چیست؟

حکمرانی مجموع روش‌هایی است که افراد و نهادها (خصوصی و عمومی) امور مشترک خود را مدیریت می‌کنند. تنظیم‌کردن کارکرد نظام‌های حکمرانی و اجزای آن سبب بقا و تحقق اهداف نظام می‌شود. برای این که نظام تنظیم‌گری از اثربخشی و کارایی لازم برخوردار باشد، لازم است مجموعه‌ای از کارکردها، توسط نهاد‌های تنظیم‌گر محقق شود؛ چرا که همان‌طور که فناوری‌های در حال ظهور، در حال انتقال قدرت از دولت به شرکت‌ها و کنشگران غیردولتی هستند، یکی از بخش‌هایی که نیاز به حکمرانی و تنظیم‌گری دارد، فضای مجازی است.

کدام حکمرانی؟

اما از همین تعریف جامع هم به نوعی قرائت‌های متفاوت (و گاه

چه کسانی نمی خواهند بفهمند؟

همان‌طور که رهبر انقلاب نیز اشاره کردند، برخی نمی‌خواهند بفهمند که فضای مجازی نیازمند قانون و نظارت است. اما این عده چه کسانی هستند؟ به‌طور کلی در این قضیه از دو گروه می‌توان نام برد: اولین گروه در این طیف، دشمنان جمهوری اسلامی ایران هستند. فضای مجازی، بدون قانون و نظارت، بهترین و ساده‌ترین و ارزان‌ترین شیوه نفوذ برای دشمن است. اینجا سست‌ترین نقطه دشمن، به‌طور مستقیم و غیرمستقیم، درباره این ضرورت بدیهی شروع به شانزائ کرده و آذهان را مسموم می‌کند. اینها، از قضا، بهتر و بیشتر از همه بر لزوم قانونمندی فضای مجازی واقف هستند اما گروه دوم کسانی هستند که مانور دادن روی فضای مجازی آزاد و در واقع، بی‌قانون و بدون حساب و کتاب را ابزاری برای اهداف سیاسی خود در داخل کشور می‌بینند و توجه ندارند که برای منافع سطحی و زودگذر، عملاً در این میدان به پیاده نظام دشمن تبدیل شده‌اند.

مناقضی شده است. از همان مطرح شدن این کليدواژه برخی مغرضانه از آن با عنوان فیلترینگ تعبیر کردند تا به نوعی افکار عمومی را در مقابل چنین سیاستی قرار بدهند. اگرچه در این میان برخی از مسئولان و تصمیمات هم به نوعی به این باور دامن زدند تا اعمال حکمرانی در این فضا را در میان افکار عمومی دشوارتر کنند. در این میان کارشناسانی هم وجود دارند که معتقد هستند اساس حکمرانی قدم‌زدن در مرز باریک میان امنیت و آزادی است. به این معنا که نه به واسطه امنیت اقدام به بستن فضاهای ارتباطی کنیم و نه به بهانه آزادی این فضا را رها کنیم، آنها معتقد هستند حکمرانی در فضای مجازی، قدم‌گذاشتن در مرز باریک میان آزادی و امنیت است. مهم‌ترین چالش در همین نقطه است؛ از یک سو، حفظ امنیت ملی و حریم خصوصی شهروندان ضروری است و از سوی دیگر، نمی‌توان آزادی بیان و دسترسی آزاد به اطلاعات را فدای تثبیت حکمرانی در فضای مجازی کرد.

چرا نیازمند حکمرانی در فضای مجازی هستیم؟

امروزه فضای مجازی یکی از مهم‌ترین ساحات‌های اجتماعی بشر است، همچنین شاخص میزان وقت‌گذاری افراد در این فضانشان از اهمیت آن دارد. علاوه بر این، ضریب تأثیری که در حوزه‌های مختلف اعم از سیاسی،

امنیتی، اجتماعی و اقتصادی دارد نیز قابل توجه است. به عنوان نمونه سیاست‌ها، پوشش‌ها و کمپین‌ها در فضای مجازی اهمیت بیشتری پیدا می‌کنند یا در بحث‌های امنیتی موج‌آفرینی‌هایی که در بحران‌زایی مشاهده می‌شود، عمدتاً در فضای مجازی پدید می‌آید. در حوزه فرهنگ نیز سبک زندگی و فرهنگ مجازی شکل گرفته، قابل توجه است. در حوزه اقتصادی نیز شاهد هستیم که جمعیت قابل توجهی از فضای مجازی امرار معاش می‌کنند و در کنار این موضوع، رمزارز به پدیده مهمی تبدیل شده است.

این بحث‌ها حکایت از آن دارد که فضای مجازی همه ساحات را در بر می‌گیرد؛ لذا به عنوان پدیده و بازیگر مهم اجتماعی از آن یاد می‌شود. دیگر این‌که حکمرانی از طریق فضای مجازی به نوبه خود قابل توجه است؛ زیرا فضای مجازی می‌تواند ابزاری تسهیل‌گر برای سایر حوزه‌های حکمرانی ما باشد. باتوجه به این‌که امروزه حکمرانی در فضای مجازی و حکمرانی از طریق فضای مجازی اهمیت یافته و درهم تنیده شده است، می‌توان از مفهوم حکمرانی در عصر فضای مجازی سخن گفت. این به این معناست که بدون توجه به فضای مجازی در این عصر نمی‌توان «حکمران» خوبی بود.

حاکمیت داده، قلمرو جدید

با پیشرفت‌های علمی انسان، دو حوزه دیگر نیز به قلمرو حاکمیت ملی افزوده شد و کشورها سعی کردند بر مرزهای زمینی، دریایی و هوایی خود مسلط شوند، با دستیابی بشر به فضا، به تدریج رقابت‌های فضایی نیز شکل جدی و جدیدی به خود گرفت و حاکمیت، علاوه بر سه قلمرو قبلی، قلمرو جدیدی نیز یافت؛ قلمرو فضایی. از نیمه قرن بیستم، وزارت دفاع آمریکا سرمایه‌گذاری و تحقیق برای ایجاد یک شبکه گسترده ارتباطی و تبادل اطلاعات مبتنی بر علوم کامپیوتری را آغاز کرد. این تلاش‌ها پس از حدود سه دهه تکامل یافت و تبدیل به شبکه جهانی اینترنت شد که

جامعه

فضای مجازی
VIRTUAL

دوشنبه ۱۹ شهریور ۱۴۰۳ شماره ۶۸۵۲

از آن پس، سرعت نوآوری و تغییر و تحولات در آن روزبه‌روز بیشتر و بیشتر می‌شود، به این ترتیب، قلمرو پنجم نیز به موضوع حاکمیت اضافه شد؛

حاکمیت بر فضای مجازی.

در دنیای امروز، با قطعیت می‌توان گفت همه کشورها حاکمیت ملی را به فضای مجازی گسترش داده‌اند، هرچند درک متفاوتی پیرامون ایده‌ها و شیوه‌های اعمال این حاکمیت وجود دارد. «حاکمیت داده» یکی از زیرشاخه‌های حاکمیت بر فضای مجازی است. در این حوزه، داده‌ها در فضای مجازی ارزشی راهبردی دارند که روزبه‌روز بر توجه و اهمیت آنها افزوده می‌شود؛ هرچه داده‌ها بزرگ‌تر، ارزش و اهمیت آنها بیشتر. به عنوان مثال در سال ۲۰۲۰، کمیسیون اروپا یک استراتژی اروپایی برای داده‌ها و قانون حاکمیت داده وضع و منتشر کرد. کشورهای مختلف، با توجه به اهداف، سیاست‌ها و توانمندی‌های خود، اشکال مختلفی از حکمرانی در فضای مجازی را دنبال و اجرا می‌کنند. قانون توقف سرقت آنلاین (سوپا) و قانون حفاظت از آی‌پی (پیپا) در آمریکا، پروژه سپر طلایی در چین و قانون حاکمیت بر شبکه (روسکامن‌دورا) در روسیه، برخی از نمونه تلاش‌های معروف و پر بحث برای حکمرانی بر فضای مجازی هستند. پروژه ۲۸۵ میلیون یورویی فرانسه مشهور به «آندرومده» که در سال ۲۰۰۹ آغاز شد، یکی دیگر از این تلاش‌هاست. در آلمان، وزارت کشور پروژه‌ای در همین زمینه تحت عنوان «اوپن دسک» را پیش می‌برد.

حکمرانی: ما و تجربه جهانیان

پیشنهاد‌ها و راهکارهای بسیاری را می‌توان در رابطه با اجرای درست این سیاست از زبان کارشناسان و نهادهای مختلف دید اما از جمله سؤالات پرتکرار در این میان این است که آیا می‌توان از الگوهای کشورهای دیگر در این رابطه استفاده کرد؟ پاسخ ابتدایی به این پرسش با لحاظ رعایت شروطی است؛ به این معنا که هر کشور شرایط خاص خود را دارد و نمی‌توان یک مدل واحد را برای همه تجویز کرد. با این حال کشورها موفق یک رویکرد چندبُعدی در این زمینه را پیگیری کرده‌اند. قانونگذاری، مشارکت جویی، راهکارهای اجتماعی نظیر کمپین‌های ارتقای سواد رسانه‌ای و راهکارهای فنی برای کاستن از امکان بروز سوءاستفاده و جرایم سایبری در بنفردم‌ها از جمله مواردی است که در تجربیات موفق جهانی روی آنها تأکید شده. همکاری‌های بین‌المللی نیز مورد توجه جدی بوده و کشورهای موفق دریافته‌اند که بسیاری از چالش‌های فضای مجازی، ماهیتی فراملی دارند و نمی‌توان در ساخت ملی از پس آنها برآمد. در عین حال، این کشورها بر اهمیت نوآوری و پژوهش در حوزه فناوری‌های نوین هم تأکید داشته‌اند. واقعیت این است که برای حکمرانی کارآمد و مؤثر در فضای مجازی باید در خط مقدم توسعه فناوری قرار داشته باشیم.

آگهی مناقصه عمومی

شماره ۲۱۱-۱۴۰۳

شرکت صنعتی در نظر دارد

نسبت به تامین و خرید ۲

نوع قطعه بدنه الکترونیک جمعا به تعداد ۲,۵۰۰ عدد

(مطابق با مشخصات فنی پیوست) از طریق مناقصه عمومی اقدام نماید. لذا از کلیه اشخاص حقیقی یا حقوقی واجد شرایط و ذیصلاح دعوت می‌شود جهت دریافت اسناد مناقصه از تاریخ انتشار آگهی حداکثر به مدت ۱۰ روز کاری نسبت به ارائه پیشنهاد قیمت و تحویل اسناد مناقصه اقدام نمایند.

ضمناً آخرین مهلت تحویل پاکات تا پایان وقت اداری روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۳/۰۷/۰۱ خواهد بود.

شرکت کنندگان جهت کسب هر گونه اطلاعات بیشتر و هماهنگی می‌توانند با شماره تلفکس ۰۲۱-۲۶۱۰۳۱۵۴ تماس حاصل فرمایند.

آگهی مناقصه عمومی

شماره ۲۱۴-۱۴۰۳

شرکت صنعتی در نظر دارد

نسبت به تامین و خرید

۴۵ ردیف مجموعه موتور و متعلقات

(مطابق با مشخصات فنی پیوست) از طریق مناقصه عمومی اقدام نما بد. لذا از کلیه اشخاص حقیقی یا حقوقی واجد شرایط و ذیصلاح دعوت می‌شود جهت دریافت اسناد مناقصه از تاریخ انتشار آگهی حداکثر به مدت ۱۰ روز کاری نسبت به ارائه پیشنهاد قیمت و تحویل اسناد مناقصه اقدام نمایند.

ضمناً آخرین مهلت تحویل پاکات تا پایان وقت اداری روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۳/۰۷/۰۱ خواهد بود.

شرکت کنندگان جهت کسب هر گونه اطلاعات بیشتر و هماهنگی می‌توانند با شماره تلفکس ۰۲۱-۲۶۱۰۳۱۵۴ تماس حاصل فرمایند.

آگهی مناقصه عمومی

شماره ۲۱۶-۱۴۰۳

شرکت صنعتی در نظر دارد

نسبت به تامین و خرید ۷ ردیف انواع

ورق‌های آلومینیومی و میلگرد جمعا به مقدار ۱۰۰ تن

(مطابق با مشخصات فنی پیوست) از طریق مناقصه عمومی اقدام نماید. لذا از کلیه اشخاص حقیقی یا حقوقی واجد شرایط و ذیصلاح دعوت می‌شود جهت دریافت اسناد مناقصه از تاریخ انتشار آگهی حداکثر به مدت ۱۰ روز کاری نسبت به ارائه پیشنهاد قیمت و تحویل اسناد مناقصه اقدام نمایند.

ضمناً آخرین مهلت تحویل پاکات تا پایان وقت اداری روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۳/۰۷/۰۱ خواهد بود.

شرکت کنندگان جهت کسب هر گونه اطلاعات بیشتر و هماهنگی می‌توانند با شماره تلفکس ۰۲۱-۲۶۱۰۳۱۵۴ تماس حاصل فرمایند.

آگهی مناقصه عمومی

شماره ۲۱۲-۱۴۰۳

شرکت صنعتی در نظر دارد

نسبت به تامین و خرید ۹۰ عدد

انواع تجهیزات تصویربرداری شامل دوربین و سه‌پایه

(مطابق با مشخصات فنی پیوست) از طریق مناقصه عمومی اقدام نماید. لذا از کلیه اشخاص حقیقی یا حقوقی واجد شرایط و ذیصلاح دعوت می‌شود جهت دریافت اسناد مناقصه از تاریخ انتشار آگهی حداکثر به مدت ۱۰ روز کاری نسبت به ارائه پیشنهاد قیمت و تحویل اسناد مناقصه اقدام نمایند.

ضمناً آخرین مهلت تحویل پاکات تا پایان وقت اداری روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۳/۰۷/۰۱ خواهد بود.

شرکت کنندگان جهت کسب هر گونه اطلاعات بیشتر و هماهنگی می‌توانند با شماره تلفکس ۰۲۱-۲۶۱۰۳۱۵۴ تماس حاصل فرمایند.

آگهی مناقصه عمومی

شماره ۲۱۵-۱۴۰۳

شرکت صنعتی در نظر دارد

نسبت به تامین و خرید

۲۵۰ تن پارتولون سولفونیک اسید

(مطابق با مشخصات فنی پیوست) از طریق مناقصه عمومی اقدام نماید. لذا از کلیه اشخاص حقیقی یا حقوقی واجد شرایط و ذیصلاح دعوت می‌شود جهت دریافت اسناد مناقصه از تاریخ انتشار آگهی حداکثر به مدت ۱۰ روز کاری نسبت به ارائه پیشنهاد قیمت و تحویل اسناد مناقصه اقدام نمایند.

ضمناً آخرین مهلت تحویل پاکات تا پایان وقت اداری روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۳/۰۷/۰۱ خواهد بود.

شرکت کنندگان جهت کسب هر گونه اطلاعات بیشتر و هماهنگی می‌توانند با شماره تلفکس ۰۲۱-۲۶۱۰۳۱۵۴ تماس حاصل فرمایند.

آگهی مناقصه عمومی

شماره ۲۱۷-۱۴۰۳

شرکت صنعتی در نظر دارد

نسبت به تامین و خرید

یک دستگاه آنالیزر به همراه متعلقات

(مطابق با مشخصات فنی پیوست) از طریق مناقصه عمومی اقدام نماید. لذا از کلیه اشخاص حقیقی یا حقوقی واجد شرایط و ذیصلاح دعوت می‌شود جهت دریافت اسناد مناقصه از تاریخ انتشار آگهی حداکثر به مدت ۱۰ روز کاری نسبت به ارائه پیشنهاد قیمت و تحویل اسناد مناقصه اقدام نمایند.

ضمناً آخرین مهلت تحویل پاکات تا پایان وقت اداری روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۳/۰۷/۰۲ خواهد بود.

شرکت کنندگان جهت کسب هر گونه اطلاعات بیشتر و هماهنگی می‌توانند با شماره تلفکس ۰۲۱-۲۶۱۰۳۱۵۴ تماس حاصل فرمایند.

آگهی مناقصه عمومی (یک مرحله‌ای)

نوبت اول

شرکت توزیع نیروی برق استان یزد در نظر دارد اجرای پروژه مشروحه ذیل را از طریق برگزاری مناقصه عمومی یک مرحله‌ای به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید. لذا متقاضیان شرکت در مناقصه می‌توانند از تاریخ ۱۴۰۳/۰۶/۱۹ لغایت ۱۴۰۳/۰۶/۲۴ از طریق سامانه ستاد ایران به آدرس **www.setadiran.ir** نسبت به دریافت اسناد مناقصه اقدام نمایند و پیشنهادات خود را با توجه به مندرجات دفترچه مناقصه ظرف مهلت مقرر در جدول زیر در سامانه ستاد ایران بارگذاری و ضمناً پاکت الف و ارزیابی کیفی مناقصه را به دبیرخانه این شرکت تحویل نمایند.

ضمناً به پیشنهادهای تحویل داده شده بعد از انقضای مدت و بارگذاری نشده در سامانه، ترتیب اثر داده نخواهد شد. کارفرما نسبت به رد یا قبول یک یا کلیه پیشنهادات مختار است.

ردیف	شماره مناقصه	شرح مناقصه	تضمین شرکت در مناقصه (ریال)	نوع ضمانتنامه	زمان تحویل پاکت‌ها	زمان بازگشایی پاکت‌ها
۱	۱۴۰۳/۱۲۹/۲	انجام فعالیت‌های توسعه و احداث و اصلاح و بهینه‌سازی (فاز ۲) در حوزه عمل مدیریت برق شهرستان اردکان ۱۴۰۳	۲,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱- ضمانت‌نامه بانکی ۲- فیش واریز وجه نقد ۳- مطالبات	ساعت ۱۴ مورخ ۱۴۰۳/۰۷/۰۳	ساعت ۱۰:۳۰ مورخ ۱۴۰۳/۰۷/۰۷

مدت اجرا: ۶ ماه هزینه درج آگهی مناقصه و کسورات قانونی به عهده برنده مناقصه می‌باشد.

توجه: به پیشنهادات مشروط، مبهم، مخدوش و فاقد سیره و پیشنهادهاتی که بعد از موعد مقرر از سال گردد، ترتیب اثر داده نخواهد شد.

• داوطلبان می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن: ۰۳۵-۳۶۲۴۸۹۸۹، امور تدارکات و ۰۲۵-۳۶۲۴۴۱۱۱، امور مهندسی و نظارت تماس حاصل نمایند.

شرکت توزیع نیروی برق استان یزد

شناسه ۱۷۸۴۶۳۸